

Ekologický projekt pro školní rok 2026 – 2027

LOUKA PLNÁ ŽIVOTA

„Při každé procházce přírodou člověk dostane mnohem víc, než hledá.“

John Muir

Doplňující projekt k ŠVP Mateřské školy Vamberk, Tyršova 280

Charakteristika projektu

Celoroční projekt „**Louka plná života**“ je tematicky zaměřen na poznávání života na louce a její proměny v průběhu celého roku. Cílem je děti hravou a prožitkovou formou seznámit s rozmanitostí lučních rostlin a živočichů a ukázat jim, že louka není jen místo plné trávy a květin, ale především domov mnoha živých organismů.

Děti budou během roku pozorovat přírodu, objevovat, kdo na louce žije, co zde roste a jak se život na louce mění v jednotlivých ročních obdobích. Budou poznávat nejznámější luční květiny a byliny, hmyz, ptáky i další drobné živočichy. Prostřednictvím pozorování, pokusů, tvoření, pohybových aktivit, písni, příběhů a jednoduchých badatelských úkolů budou získávat vlastní zkušenosti a poznatky.

Velká pozornost bude věnována také **vzájemným vztahům v přírodě** – proč potřebují včely a motýli květiny, proč jsou pro louku důležití brouci a další drobní živočichové, kdo se čím živí a co všechno rostliny potřebují ke svému růstu. Děti tak budou postupně poznávat, že vše živé v přírodě má svůj význam a je určitým způsobem propojeno.

Součástí projektu budou vycházky do přírody, pozorování lupou, poznávání rostlin a živočichů, sázení a péče o rostliny, jednoduché pokusy, výtvarné a pracovní činnosti, ekologické hry i společné aktivity zaměřené na ochranu přírody.

Projekt povede děti k **ohleduplnému chování k přírodě**, k péči o své okolí a k pochopení, že louku a její obyvatele je potřeba chránit. Podporuje přirozenou dětskou zvědavost, všímavost, samostatné objevování, spolupráci, a především radost z pobytu v přírodě.

Cíle projektu

- Podporovat poznávání přírody a života na louce přirozenou a prožitkovou cestou,
- rozvíjet pozitivní vztah dětí k přírodě a základní environmentální citění,
- seznamovat děti s nejznámějšími lučními rostlinami, květinami a bylinami,
- poznávat hmyz a další živočichy žijící na louce,
- pozorovat proměny louky během jednotlivých ročních období,
- vést děti k pochopení jednoduchých souvislostí a vztahů mezi rostlinami a živočichy,
- podporovat zvědavost, všímavost a chuť objevovat a experimentovat,
- vést děti k šetrnému a ohleduplnému zacházení s živou přírodou,
- rozvíjet smyslové vnímání, jemnou i hrubou motoriku a jazykové dovednosti,
- podporovat spolupráci, komunikaci a společné prožitky při pobytu v přírodě.

Organizace a realizace projektu

Navržený projekt bude probíhat po celý rok 2026 – 2027 a bude součástí ŠVP. Učitelky na jednotlivých třídách si samy vyberou, jak projekt zpracují a zařadí do svého TVP. Při jeho zpracování se drží navržených cílů a zpracované charakteristiky projektu. Obsah integrovaných bloků, časové zařazení a následné praktické provedení projektu je plně v jejich kompetenci.

Děti mohou pracovat individuálně i ve skupinách. Využívají různých pokusů, pozorování, her, výtvarných, hudebních či pohybových aktivit. Velký důraz je kladen na přímý kontakt s přírodou a její pozorování v průběhu celého roku. Děti mají možnost pravidelně sledovat změny v přírodě, poznávat život na louce,

vnímat rozmanitost rostlin a živočichů a objevovat vzájemné souvislosti mezi jednotlivými složkami přírody. Důležitou součástí projektu je také následná evaluace.

Při vypracování integrovaných bloků budou učitelky vycházet z těchto zásad:

- Integrovaný blok by měl být srozumitelný a přiměřený dané skupině dětí a měl by respektovat jednotlivé věkové skupiny,
- měl by děti plně citově, námětově i obsahově zaujmout a probouzet v nich přirozenou zvědavost, zájem a úctu k přírodě,
- měl by vycházet z přímých zkušeností a prožitků dětí či jim je nabízet, zejména prostřednictvím pozorování přírody v přirozeném prostředí,
- měl by seznamovat děti s rozmanitostí života na louce a v jejím okolí – s různými druhy hmyzu, květin, trav, stromů, keřů a dalších rostlin a drobných živočichů,
- měl by vést děti k pozorování a poznávání životních potřeb rostlin a živočichů, jejich prostředí, potravy, způsobu života, rozmnožování a vzájemných vztahů,
- měl by dětem umožnit vnímat, že v přírodě je vše vzájemně propojeno a že i drobní živočichové, rostliny nebo půda mají v přírodě své důležité místo,
- měl by vést děti ke správnému vztahu k přírodě a k živým organismům, učit je respektovat je jako živé bytosti se svými specifickými potřebami, které se mohou od našich lidských potřeb lišit,
- měl by vést děti k ohleduplnému chování v přírodě, k její ochraně a k uvědomování si, jak může člověk svým chováním přírodu ovlivňovat,
- měl by děti upozornit, popř. je i učit, jak chránit svou bezpečnost a zdraví při pobytu v přírodě a při kontaktu s rostlinami a živočichy,

- měl by dětem nabídnout dostatek zajímavých podnětů ke konkrétním činnostem, experimentování, pozorování, objevování a vlastnímu bádání,
- měl by podporovat přirozenou dětskou otázku „Proč?“ a „Jak?“ a vytvářet prostor pro hledání odpovědí prostřednictvím vlastního pozorování a zkušenosti,
- měl by dětem umožnit sledovat proměny přírody v průběhu jednotlivých ročních období a všimnout si změn na louce, v životě rostlin i živočichů,
- měl by rozvíjet schopnost dětí pozorovat, porovnávat, třídit, pojmenovávat, hledat souvislosti a vyvozovat jednoduché závěry,
- měl by rozvíjet citové, sociální, intelektové i praktické schopnosti a dovednosti dětí.

Celoroční pozorování přírody

Téma „Louka plná života“ umožňuje dětem sledovat jedno místo v průběhu celého roku a vnímat proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích.

- **JARO:** první jarní květiny, rašení stromů a keřů, první motýly, včely, čmeláci a další hmyz, probouzení půdy a drobných živočichů
- **LÉTO:** rozmanitost květin a trav, motýli, včely, berušky, světlušky, další brouci, kobylky, mravenci, život v trávě, vztahy mezi rostlinami a hmyzem, stromy a jejich listy, plody a kůra
- **PODZIM:** změny barev rostlin a stromů, semena, plody a jejich šíření, přípravu živočichů na zimu a změny na louce po odkvětu
- **ZIMA:** co se děje s loukou v zimě, kde mohou přežívat drobní živočichové, stopy a pobytová znamení zvířat a vliv počasí na přírodu

Spolupráce s rodiči

Podle obsahu a zpracování projektu si učitelky samy rozhodnou, jaký způsob spolupráce s rodiči zvolí. O samotných integrovaných blocích budou rodiče jako obvykle informováni na nástěnkách v šatnách jednotlivých tříd.

Možné způsoby spolupráce – přinést literaturu, potřebný názorný materiál na výrobu hmyzích domků, pomoc při vycházkách či výletech do okolí Vamberka, společná práce dětí a rodičů – výroba herbáře z květin.

Evaluace

Evaluace projektu bude probíhat způsobem:

- Průběžně (ústně) na pedagogických poradách – všechny učitelky
- Na konci každé části projektu písemně u jednotlivých integrovaných bloků – všechny učitelky
- Závěrečnou evaluaci na základě jednotlivých hodnocení a připomínek učitelek písemně zpracuje na konci školního roku pí učitelka Rykrová a Šrámová

Motivace, náměty

Náměty k integrovaným blokům i k praktickým činnostem mají učitelky připraveny v kabinetu pomůcek a ve sborovně. K využití jsou jaké didaktické pomůcky „*Poznej stromy*“ od české ekologické značky Lesní svět, které mají možnost propojení se stejnojmennou mobilní aplikací. Využít lze i internetové zdroje (např. ČT Edu, RVP.cz, Škola s nadhledem, LearningApps) a literaturu (např. v městské knihovně Vamberk, SVKHK).

Náměty k integrovaným blokům:

- Pozorujeme, jak se louka mění během ročních období
- Co všechno roste na louce – trávy, květiny, byliny
- Od semínka ke květině – klíčení, růst a péče o rostliny
- Co potřebují rostliny k životu – voda, půda, světlo a teplo
- Barevná louka – poznávání barev, tvarů a vůní květin
- Voňavé bylinky – poznávání, sběr a jednoduché smyslové hry
- Kdo žije v trávě – brouci, mravenci, pavouci, kobylinky a další drobní živočichové
- Život pod lupou – pozorování drobných obyvatel louky
- Včely a čmeláci – život, opylování a význam pro přírodu
- Od housenky k motýlovi – životní cyklus motýla
- Motýlí louka – poznávání nejznámějších motýlů
- Beruška a její kamarádi – užitečný hmyz na louce
- Kdo skáče a kdo létá – pohybové hry inspirované obyvateli louky
- Kdo koho potřebuje – jednoduché vztahy mezi rostlinami a živočichy
- Louka všemi smysly – posloucháme, pozorujeme, čicháme a dotýkáme se
- Co slyšíme na louce – bzučení, cvrlikání, zpěv ptáků a další zvuky přírody
- Luční tvoření – práce s květinami, trávou a dalšími přírodninami
- Malí badatelé – jednoduché pokusy a pozorování v přírodě
- Naše vlastní louka – výsev semen a následná péče o rostliny
- Chráníme obyvatele louky – jak se v přírodě správně chovat
- Co louce škodí – odpadky, znečištění a nevhodné chování člověka
- Pomáháme přírodě – úklid okolí, péče o zahradu a hmyzí domečky
- Louka jako domov – proč je důležité zachovávat místa pro rostliny a živočichy

Náměty doplňujících aktivit:

- městská knihovna Vamberk
- ukázka dravců a sov v MŠ
- vycházky na louku a pozorování jejích proměn během roku
- badatelské vycházky – pozorování rostlin a drobných živočichů pomocí lup a kelímkových lup
- založení malé **květnaté louky** nebo lučního záhonku na školní zahradě
- výsev lučních květin a pozorování jejich růstu
- návštěva včelaře nebo beseda o životě včel a jejich významu pro přírodu
- ochutnávka medu a poznávání včelích produktů
- výroba **hmyzího hotelu** na zahradě MŠ
- pozorování motýlů, včel, čmeláků, brouků a dalšího hmyzu v přirozeném prostředí
- návštěva městské knihovny Vamberk – vyhledávání knih a encyklopedií o louce, rostlinách a hmyzu
- sběr a poznávání běžných lučních rostlin a bylin
- tvoření z přírodnin – květiny, trávy, listy, semena
- lisování květin a vytvoření společného **lučního herbáře**
- fotografování proměn vybraného místa na louce v průběhu roku
- Den Země – úklid okolí MŠ a povídání o ochraně přírody
- spolupráce s rodiči – společná přírodovědná vycházka, sběr přírodnin nebo péče o školní zahradu

Knihy

- „*Rok v přírodě*“ – Emilia Dziubak
- „*Rok v lese*“ – Emilia Dziubak
- „*Velká kniha drobné havěti*“ – Yuval Zommer
- „*Včely*“ – Piotr Socha

- „*Stromy*“ – *Piotr Socha a Wojciech Grajkowski*
- „*Hmyz a jiní bezobratlí*“ – *Jiří Zahradník*
- dětské atlasy a encyklopedie **rostlin, květin, motýlů a hmyzu**
- pohádky, básničky a příběhy s tematikou **louky, včel, motýlů, berušek a dalších živočichů**

Rozvoj klíčových kompetencí

Klíčová kompetence k učení

- projevuje přirozený zájem o přírodu a svět, který ho obklopuje
- pozoruje proměny louky a získává nové poznatky vlastní zkušeností
- soustředí se při pozorování, zkoumání a praktických činnostech
- využívá získané poznatky a zkušenosti v dalších činnostech
- učí se prostřednictvím pokusu, objevování a vlastní zkušenosti

Klíčová kompetence komunikační

- vyjadřuje své zážitky, myšlenky a poznatky z pozorování přírody
- klade otázky a hledá na ně odpovědi
- naslouchá druhým a zapojuje se do společného rozhovoru
- seznamuje ostatní s výsledky svého pozorování, tvoření či společné práce
- využívá knihy, encyklopedie, obrázky a další dostupné informační zdroje

Klíčová kompetence osobnostní a sociální

- spolupracuje s ostatními dětmi při společných činnostech
- učí se respektovat druhé, domlouvat se a vzájemně si pomáhat
- rozvíjí samostatnost a důvěru ve vlastní schopnosti
- sdílí své zážitky a zkušenosti s ostatními
- učí se vnímat potřeby druhých a ohleduplně se chovat ke svému okolí

Klíčová kompetence k občanství a udržitelnosti

- vytváří si pozitivní vztah k živé přírodě
- učí se chovat šetrně k rostlinám a živočichům
- uvědomuje si význam ochrany přírody a životního prostředí
- zapojuje se do péče o zahradu, rostliny a okolí mateřské školy
- osvojuje si jednoduché návyky směřující k udržitelnému způsobu života
- přijímá přiměřenou odpovědnost za své jednání a chování k přírodě

Klíčová kompetence k podnikavosti a pracovní

- přichází s vlastními nápady při tvoření, zkoumání a praktických činnostech
- připravuje si potřebné pomůcky a materiály
- podílí se na sázení, pěstování a péči o rostliny
- dokončuje započatou činnost
- spolupracuje s ostatními dětmi a podílí se na společném rozhodování
- váží si vlastní práce i práce ostatních

Klíčová kompetence k řešení problémů

- pozoruje, zkoumá, experimentuje a objevuje
- hledá odpovědi na otázky související s přírodou a životem na louce
- využívá své předchozí zkušenosti při řešení jednoduchých problémů
- navrhuje a zkouší různá řešení
- učí se pracovat s chybou a nevzdává se při prvním neúspěchu
- získává informace z knih, obrázků, pozorování a dalších vhodných zdrojů

Klíčová kompetence kulturní

- vyjadřuje své zážitky z přírody prostřednictvím výtvarných, hudebních, pohybových a dramatických činností
- rozvíjí fantazii a tvořivost při práci s přírodními materiály
- seznamuje se s písněmi, básněmi, příběhy a výtvarnými díly inspirovanými přírodou
- vnímá krásu, rozmanitost a proměnlivost přírodního prostředí

Klíčová kompetence digitální

- seznamuje se s možnostmi smysluplného využití digitálních technologií při poznávání přírody
- využívá s pomocí dospělého digitální technologie k získávání informací
- zaznamenává proměny přírody například prostřednictvím fotografií
- učí se zacházet s digitálními pomůckami bezpečně a přiměřeně svému věku

Očekávané výstupy v jednotlivých vzdělávacích oblastech

Dítě a jeho tělo

- Zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci
- Vnímát a rozlišovat pomocí všech smyslů
- Zacházet s předměty denní potřeby
- Ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku
- Zvládat jednoduchou obsluhu

Dítě a jeho psychika

- Umět pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- Porozumět slyšenému

- Vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně formulovaných větách
- Učit se nová slova a aktivně je využívat
- Řešit problémy, úkoly a myslet kreativně
- Rozvíjet svou fantazii, představivost

Dítě a ten druhý

- Spolupracovat s ostatními
- Dodržovat pravidla ve vztahu k druhé osobě
- Uplatňovat své individuální potřeby
- Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- Rozvoj kooperativních dovedností

Dítě a společnost

- Začlenit se do třídy a zařadit mezi své vrstevníky, respektovat jeden druhého
- Vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně naslouchat, sledovat zájem o literární, dramatické či hudební představení
- Zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby
- Hledat správná řešení při řešení problému, umět se domluvit s vrstevníkem či dospělým
- Pochopit, že každý má ve společnosti svou roli

Dítě a svět

- Zvládat běžné činnosti a požadavky kladené na dítě i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují
- Osvojovat si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné
- Mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
- Pomáhat pečovat o okolní životní prostředí

Náměty a nápady na aktivity

× Reels ▾

9.2K

